ادامه رؤیای دانش‌آموختگان؛ از کار دانشجویی تا کار خانگی

مربای مهندس پز

مجید احمدی‌نیا
گزارش نویس

آن روزها که از این دانشگاه به آن دانشگاه می‌رفتیم و فکر می‌کردیم دنیا روی بهتری هم دارد شاید به مخیله‌مان خطور نمی‌کرد که در حوزه‌ای غیر از رشته تحصیلی‌مان کار کنیم. هرچند اغلب ما رشته‌های‌مان را دوست نداشتیم و به نوعی مجبور به انتخابش شده بودیم، اما فکر می‌کردیم حالا باید از این فرصت استفاده و در همین حوزه کار کنیم. همیشه از دفتر این استاد به نمایندگی آن شرکت می‌رفتیم تا کاری مرتبط با رشته‌مان پیدا کنیم، نگران بودیم که کارآموزی‌مان را در جای معتبری بگذرانیم و فکر نمی‌کردیم روزی یکی از ما لباس زنانه بپافد و آن یکی غذای خانگی مخصوص سگ و گربه تهیه کند. البته بعضی‌ها از همان دوران دانشجویی تصمیم گرفته بودند که بعد از فارغ‌التحصیلی یک ریال هم از آن مدرک و رشته، درآمدی نداشته باشند و به سراغ کار دیگری بروند. دنیا برای خیلی از ما جای خوشایندی نبود. حداقل من که تصور نمی‌کردم بعد از آن همه سال درس خواندن و دانشگاه رفتن و شب‌بیداری و امتحان و ارائه کنفرانس و...، به جایی برسیم که برای معیشت روزانه مجبور به این کارها شویم.

آیه ۲۴ سال دارد و در یکی از دانشگاه‌های تهران ادبیات فارسی خوانده است. هرچند از رشته و دوران تحصیلش راضی بود اما بعد از فراغت از تحصیل تصمیم می‌گیرد به یکی از علایقش، یعنی نگهداری و مراقبت از حیوانات خانگی بپردازد. او برای درمان سگ‌ها، گربه‌ها و پرنده‌های بسیاری تلاش کرده و مدتی است که تصمیم گرفته غذای خانگی مخصوص سگ و گربه درست کند و از طریق صفحه‌ای در اینستاگرام بفروشد.

ندا ۳۱ ساله و دانش‌آموخته حقوق است. او مدتی عکاسی می‌کرد و پیش‌از قرنطینه تصمیم گرفت از طریق بافتن لباس زنانه و فروش‌شان در اینستاگرام امرار معاش کند. او می‌گوید: «در شرایطی که مردم در تأمین مایحتاج و مواد خوراکی‌شان درمانده‌اند کسی نمی‌تواند به فکر لباس فانتزی باشد. هرچند گاهی برای تبلیغات در اینستاگرام هزینه کرده‌ام، اما باز هم نتیجه‌ای نداشته.»

آروین ۲۳ ساله و از دانش‌آموختگان مهندسی شیمی از یکی دیگر از دانشگاه‌های تهران است که از همان دوران تحصیل به فکر راه انداختن کسب و کاری در حوزه صنایع غذایی بوده است. او و همکلاسی‌اش مبینا که الان با هم ازدواج کرده‌اند تصمیم گرفتند از دانش مهندسی شیمی در حوزه صنایع غذایی استفاده کنند و محصولات خوراکی ارگانیک، باکیفیت و سالم تهیه کنند و در فروشگاهی که خودشان باز کرده‌اند و همینطور صفحه‌ای در اینستاگرام آنها را بفروشند. آروین می‌گوید: «به‌خاطر گرانی تصمیم گرفتیم در تهران نمانیم و به یکی از شهرهای شمالی برویم. هربار که اوضاع کسب و کارمان داشت خوب می‌شد اتفاقی افتاد که برنامه‌های‌مان خراب شد. آخرین بار هم به بحران کرونا خوردیم که همه چیز را به هم ریخت و کارمان خیلی سخت شد. باید مدام در اینستاگرام مراحل کارمان را نشان دهیم که مردم مطمئن شوند ما در تمام این مراحل، همه مواد اولیه را خوب می‌شوییم و ضدعفونی می‌کنیم.»

آروین درست می‌گوید. در تهران می‌شود درآمد بیشتری نسبت به بعضی شهرها داشت، ولی به همان اندازه، مخارج زندگی هم بسیار بالاست. شاید بشود گفت مخارج مسکن و اجاره خانه و مغازه در مازندران از تهران کمتر است اما طبیعتاً فروش محصولات خانگی و غذاهای نیمه آماده در منطقه‌ای که بسیاری از خانواده‌ها خودشان این کارها را انجام می‌دهند، سخت‌تر از تهران است. به هر حال شرایط در پایتخت فرق می‌کند. مردم از صبح زود تا عصر درگیر کار و رفت و آمد هستند، ساعت‌ها در ترافیک می‌مانند و چه بسا بخشی از کارشان را هم با خود به خانه می‌آورند. طبیعی است که در چنین محیطی نمی‌شود انتظار داشت که خانواده‌ها وقت‌شان را صرف خشک‌کردن سبزی یا تهیه پیازداغ کنند.

اما اگر قرار بود بعد از چند سال تحصیل در برترین دانشگاه‌های کشور کارهایی را انجام دهیم که نیاز چندانی به تحصیلات دانشگاهی ندارد، چرا باید اطرافیان مجبورمان می‌کردند که حتماً کنکور بدهیم و در یکی از رشته‌های مهندسی یا پزشکی تحصیل کنیم؟ خیلی از کسانی که امروز در حوزه‌ای غیر از تحصیلات دانشگاهی‌شان فعالیت می‌کنند احتمالاً این سؤال را از خودشان پرسیده باشند که اصلاً چرا درس خواندم؟ چرا به دانشگاه رفتم؟

آتنا کامل، جامعه‌شناس و پژوهشگر می‌گوید: «تحصیلات متغیر چندان تأثیرگذاری در راه‌اندازی کسب‌وکار خانگی نیست. در شرایط فعلی بعضی از افراد به‌دلیل مشکلات پیش‌آمده در عرصه‌های اقتصادی و بحران‌های مالی، تورم و بیکاری، تصمیم می‌گیرند تا کسب و کار خودشان را راه بیندازند. فراگیری بیماری کرونا در جهان هم عامل دیگری است که باعث شده بسیاری از افراد شغل‌شان را از دست بدهند و در نتیجه تصمیم به راه‌اندازی کسب و کار خانگی بگیرند.» اما اینکه کسانی به بهترین دانشگاه‌های کشور بروند، سال‌ها درس بخوانند و بعد از فارغ‌التحصیلی در حوزه‌هایی کار کنند که چندان ارتباطی به رشته تحصیلی و شاید علایق‌شان ندارد و صرفاً برای تأمین مخارج روزمره تصمیم بگیرند آن کار را انجام بدهند، آیا واقعاً اتفاق خوب و مثبتی است؟

آتنا کامل می‌گوید: «این مسأله در همه جای دنیا اتفاق می‌افتد و خیلی عجیب نیست. همه کسانی که حسابداری خوانده‌اند، حسابدار نمی‌شوند و حتی کسانی که سال‌های بیشتری را در دانشگاه بوده‌اند و در رشته‌هایی مثل پزشکی تحصیل کرده‌اند لزوماً در حوزه درمان کار نمی‌کنند. درباره ایران، مستقل از زمینه‌ها و عوامل اجتماعی و اقتصادی، ساختارهای بسیاری مؤثرند و اینکه شما با علاقه‌مندی یا بدون علاقه در رشته‌ای در دانشگاه تحصیل کنید و بعد بخواهید دقیقاً در همان رشته، شغلی پیدا کنید و انتخاب کنید خیلی دشوار یا تقریباً ناممکن است. همین مسأله می‌تواند عامل مهمی باشد که حتی فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های برتر تصمیم بگیرند در حوزه‌هایی نامرتبط با تحصیلات‌شان کار کنند. وقتی یک دانشجو یا دانش‌آموخته با بحران‌های متفاوت و موانع بسیار برای اشتغال و حتی امرار معاش و رفع نیازهای اولیه‌اش مواجه می‌شود ترجیح می‌دهد کاری انجام دهد که برای شروع و ادامه دادنش مسیر هموارتر و آسان‌تری را پیش رو داشته باشد.

در حوزه اقتصاد می‌توانیم به چرخه‌های اقتصادی مولد و غیرمولد اشاره کنیم. در چرخه مولد، رشد اقتصادی همراه با اشتغالزایی اتفاق می‌افتد و در چرخه غیرمولد، رشد اقتصادی بدون ایجاد اشتغال به وجود می‌آید، در سال‌های اخیر دیدیم که عده‌ای با خرید و فروش ارز و سکه به سودهای هنگفتی رسیدند. به‌طور کلی از نیمه دهه هشتاد تا امروز اقتصاد ایران به سمت غیرمولد بودن حرکت کرده است. سرمایه‌گذاری اقتصادی به جای آنکه در زیرساخت‌های صنعتی و با هدف اشتغالزایی انجام شود، در بخش‌های دلالی و سوداگرانه انجام شد. دو ویژگی مهم اقتصاد ایران در سال‌های اخیر، مردم را به سرمایه‌گذاری در بخش غیرمولد ترغیب کرد؛ ویژگی اول، تورم‌زا بودن آن است. از نیمه دهه هشتاد به بعد تورم ما همواره دورقمی بوده است. ویژگی دوم رانت است. همین ویژگی‌ها باعث می‌شود که مردم برای رفع مشکلات مالی و در واقع امرار معاش، به فکر راه‌حل‌های فردی باشند که یکی از آنها راه‌اندازی کسب‌وکارهای خانگی و خرد است. چون اساساً زیرساخت‌های مورد نیاز برای اشتغالزایی کمتر فراهم بوده‌اند.»

آروین، ندا، آیه و خیلی‌های دیگر رؤیاهای دیگری داشتند و حالا که به‌طور دیگری با واقعیت روبه‌رو شده‌اند تصمیم گرفته‌اند راهی برای امرار معاش بیابند و گلیم‌شان را از آب بیرون بکشند. از همین روست که می‌گوید: «راستش هنوز هم نفهمیدم انتگرال سه‌گانه و مشتق و مثلثات، در کجای فرآیند تولید غذای خانگی و بافتن لباس زنانه به کار می‌آیند؟ شاید هم مهم نیست.» آروین هم می‌گوید: «در گزارشت بنویس ما هر طور شده راهی برای زندگی پیدا می‌کنیم.»

فضای مجازی

> اگر قرار بود بعد از چند سال تحصیل در برترین دانشگاه‌های کشور کارهایی را انجام دهیم که نیاز چندانی به تحصیلات دانشگاهی ندارد، چرا باید اطرافیان مجبورمان می‌کردند که حتماً کنکور بدهیم و در یکی از رشته‌های مهندسی یا پزشکی تحصیل کنیم؟ خیلی‌ها این سؤال را از خودشان می‌پرسند که اصلاً چرا درس خواندم؟ چرا دانشگاه رفتم؟

جدول سودوکو ۳۴۹۴

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

آسان

	۶		۴	۷	۵	۸		
۴			۸				۹	۳
	۷							
۵				۲				
۶		۴				۲		۱
	۳			۴				۵
	۱	۲					۴	
۷	۵					۴		۹
		۳	۲	۱	۹		۵	

متوسط

۴			۷	۹				
	۹			۱	۲	۸		
	۳		۵			۹		
۳								۹
۵		۶				۷		۸
۲								۳
	۴				۷		۲	
		۲	۶	۴		۳		
				۳	۱			۵

سخت

					۶			
۸					۳		۲	۹
۱				۹			۳	
۴							۹	
۹		۱	۷		۲	۵		۶
۷								
	۵							
	۷			۴				۵
۲	۶		۳					۴
			۸					

خیلی سخت

	۴		۷					
		۸	۱			۴		
۷				۸			۱	
	۱	۶				۹		
	۸		۳		۹		۵	
		۴				۶	۷	
	۷			۵				۸
		۳			۶	۵		
					۳		۹	

حل جدول سودوکو شماره ۳۴۹۴

آسان

۷	۶	۴	۸	۱	۳	۸	۵	۲
۸	۵	۲	۹	۴	۶	۱	۷	۳
۱	۹	۳	۵	۷	۲	۶	۴	۸
۴	۸	۵	۲	۶	۷	۳	۱	۹
۶	۷	۱	۳	۹	۸	۴	۲	۵
۳	۲	۹	۴	۵	۱	۷	۸	۶
۵	۳	۸	۶	۲	۹	۵	۴	۷
۹	۴	۶	۱	۸	۵	۲	۳	۱
۲	۱	۷	۷	۳	۴	۹	۶	۵

متوسط

۴	۲	۵	۷	۹	۶	۱	۸	۳
۶	۹	۷	۳	۱	۲	۸	۵	۴
۱	۳	۸	۵	۴	۸	۹	۷	۶
۳	۶	۴	۱	۸	۹	۷	۲	۵
۵	۸	۹	۲	۷	۳	۶	۴	۱
۷	۱	۲	۶	۵	۴	۳	۹	۸
۸	۴	۶	۹	۳	۵	۲	۱	۷
۹	۵	۳	۸	۲	۱	۴	۶	۹
۲	۷	۱	۴	۶	۷	۵	۳	۲

سخت

۳	۴	۷	۸	۶	۵	۱	۹	۲
۹	۲	۵	۱	۳	۷	۶	۸	۴
۸	۶	۱	۴	۹	۲	۵	۷	۳
۵	۹	۴	۶	۷	۳	۸	۲	۱
۲	۳	۸	۵	۱	۹	۴	۶	۷
۶	۷	۳	۲	۴	۸	۹	۱	۵
۴	۵	۹	۷	۲	۶	۳	۴	۸
۷	۸	۲	۳	۵	۴	۱	۶	۹
۱	۱	۶	۹	۸	۱	۷	۵	۲

خیلی سخت

۶	۹	۸	۱	۷	۴	۳	۲	۵
۴	۷	۱	۳	۵	۲	۹	۸	۶
۲	۵	۳	۹	۸	۶	۴	۷	۱
۸	۱	۶	۴	۲	۵	۷	۹	۳
۵	۴	۹	۷	۳	۸	۱	۶	۲
۷	۳	۲	۶	۱	۹	۵	۴	۸
۹	۸	۴	۲	۶	۱	۲	۵	۷
۳	۲	۵	۸	۹	۷	۶	۱	۴
۱	۶	۷	۵	۴	۳	۸	۱	۹

یک جدول با دو شرح ۷۴۶۰

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عادی

افقی:
۱- تیم جدید «مهدی طارمی» گلزن ملی پوش کشورمان- اثر تاریخی «زاهدان»
۲- نوشابه گازدار قدیم- اولین حرف- جاسوسخانه امریکا
۳- شمای فرانسوی- موافقت و تأیید انگلیسی- هدف متعالی- پژمرده
۴- وسیله مکالمه- ورودی خانه- اولین حرف یونانی
۵- مانند- صندوق مرده- نام مردانه
۶- سرور و سید- جمع شیء- ماهی خوراکی
۷- گل همیشه عاشق- کشور «نیشکر»- تکنیکی
۸- حرف فقدان- بازداشت دسته جمعی- ماه کارگری
۹- عقاید شمردنی- علم احصائیه- جوجه تیغی
۱۰- کشاورز- سازی مانند دهل- خلاف میل کسی عمل کردن
۱۱- نام یک شاهزاده ایرانی- کومه- لایه محافظ زمین
۱۲- زاری- فضای خالی- عارف سربدار
۱۳- نشانه فعلی جمع- تعمیرساختمان- شهر تاریخی «مراکش»- صوت تعجب بانو
۱۴- طایفه- رود «لهستان»- مقدمه باران
۱۵- خرید بلیت هایی که بعضی از آنها برنده است- فهمیدن

عمودی:
۱- نهمین سیاره منظومه شمسی- ویزیتور
۲- سازی زهی و آرشه‌ای از خانواده ویولن- شهر «نارنجستان قوام»- از ابزار نجاری
۳- شهر بی دفاع!- جدایی- نام اولیه قوم ماد- لنگه در
۴- نیرو- محافظ عکس- پرخاش
۵- میدانی در شمال «تهران»- جنگل مناطق سردسیر- نام خانم «شاکردوست» بازیگر
۶- اپرای «ورودی»- نرخ رسمی- خراب و ویران کننده
۷- طول بدن آدمی- پول حرام- سومین خودروی ملی- سنگ سخت
۸- از شعرای نام آور سده چهارم هجری که به زبان‌های فارسی و عربی شعر گفته است
۹- ننگ- ظرف بسته‌بندی نرم- کتف- فزونی برنج
۱۰- اسم دخترانه- شهر استان «زنجان»- سودمند
۱۱- پس مانده میوه آب گرفته شده- از توابع «نایین»- نماز سروقت خود
۱۲- جمع نفس- نوشیدنی لبنی- بدخواه
۱۳- فلز سرچشمه- والاتر- فال می‌گیرد- آغوش
۱۴- چاهی در جهنم- قالی فرسوده- آواره و دربه‌در
۱۵- صداقت- حشره عمود پرواز

جدول ویژه

افقی:
۱- فیلمی از «سعید سهیلی»- مدافع ایرانی «دیناموزاگرب»
۲- وضعیت ناآرام- نوشتن مطبوعاتی- آبشار ماهی... یکی از جاذبه‌های توریستی «لنگرود» است
۳- محبت- نوعی بستنی- سیارات کوچکی از صخره و فلز- زغال سنگ مرغوب
۴- جسم روان مانند آب- مخفف آواز- شیرینی پیچی
۵- زردفرنگی‌ها- روزنامه یا مجله- مجوز پرداخت
۶- بازیگر فیلم «تأسیس یک حزب»- عنان- سریالی از «حسین سهیلی زاده»
۷- ارفاق- ماه نو- مقصود
۸- فشفشه- بزرگترین شهر «اکوادور»- ضمیر چهارم
۹- مروارید چشم- فقرالدم- بی باکی
۱۰- جنگ- هواپیمایی ارتش- بزرگراه میان دهان و معده!
۱۱- غاری حومه «کازرون»- رایگان- از صنایع دستی
۱۲- وسیله- آشیانه مرغ- دیگر
۱۳- پارو- حمله- شهر «پرتغال»- ماهوت پاک کن
۱۴- بیم- زمان طلوع آفتاب- استانی در «کاستاریکا»
۱۵- خون‌شناسی- قفسه چوبی

عمودی:
۱- شامل تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات ژنتیکی بخصوص ژنوم موجودات است- کتاب «رومن رولان»
۲- تنیس باز حرفه‌ای اسپانیایی- قابل اشتعال- پیرامید
۳- چین زلف- نوعی اسباب بازی- حرف یونانی- پسوند شباهت
۴- پهناور- طولانی‌ترین عصب مغزی- برگشت دادن
۵- کوشک- نانوای خودمانی- دالان
۶- خوشگذران- زمان نمایش فیلم- آبله پوست
۷- عددی بادوصفر- پف کردن- کبوتر صحرایی- بخش
۸- فیلم «احمد امینی»
۹- پدر فرنگی- مهاجم «شانگهای SIPG»- تیم قبلی «مسعود شجاعی»- داغ کردن
۱۰- سکون- مرسوم- اپرای دوپرده‌ای «وینچنتزوبلینی»
۱۱- زخمی- سرطان خون- کشیدنی نامطلوب
۱۲- سرمربی «آلمانی»- شهر استان «فارس»- پوشاننده
۱۳- فرار حیوان- میان‌سر- پسر مازندرانی- یک‌ویک
۱۴- بوی خوب زیر شکم آهو- فرومایگی- آینده بین
۱۵- شهری در «ژاپن»- پیش پرده اپرا

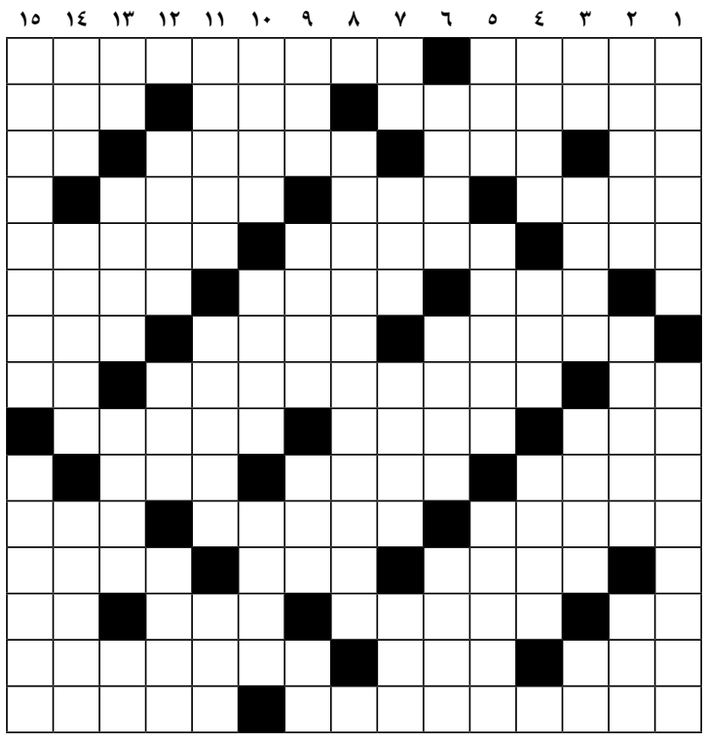

حل جدول عادی شماره ۷۴۵۹

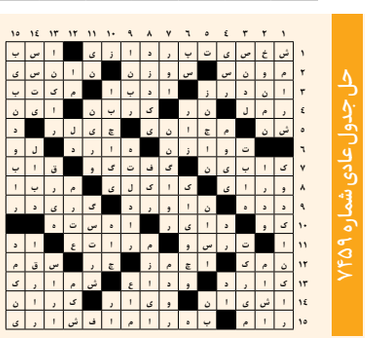
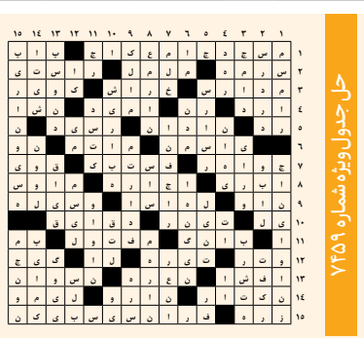
حل جدول ویژه شماره ۷۴۵۹